

AMELIA FARHARTOVÁ
MIRIAM MAKEBAOVÁ
KLEOPATRA
MARIA CALLASOVÁ
SMONEDIEŠOVÁ
DUTHADEROVÁ
NINA SIMONOVÁ
GINSBURGOVÁ

PRÍBEHY

NA DOBRÚ
NOC

PRE

REBELKY

100

PRÍBEHOV

ŽENÁCH

CHANEL O MIMORIADNYCH

MARIE
CURIEOVÁ

JANE AUSTENOVÁ LOZEN ALŽBETA I. SERENAWILLIAMSOVÁ

ALBATROS

Príbehy na dobrú noc pre rebelky

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Elena Favilliová a Francesca Cavallová

Príbehy na dobrú noc pre rebelky

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

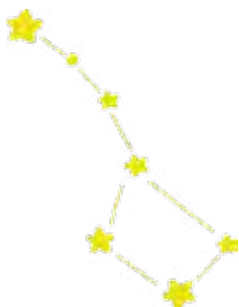
ALBATROS **MEDIA**

PRÍBEHY NA DOBRÚ NOC
PRE
REBELKY

PRÍBEHY
NA DOBRÚ
NOC
PRE
REBELKY
100 PRÍBEHOV ŽENÁCH
O MIMORIADNYCH

ELENA FAVILLIOVÁ A FRANCESCA CAVALLOVÁ

Albatros

Originál *Good Night Stories for Rebel Girls* vydalo vydavateľstvo Timbuktu Labs, Inc. v roku 2016
Copyright © 2016 by Timbuktu Labs, Inc.

Timbuktu Labs and *Good Night Stories for Rebel Girls* are registered trademarks.

Editorial Direction + Art Direction by Francesca Cavallo and Elena Favilli

Cover design by Pemberley Pond

Graphic project by Cori Johnson

www.rebelgirls.co

Z angličtiny preložila Miriam Ghaniová

Grafická úprava a sadzba DTP studio Albatros Media, Petra Krušberská

Vydalo vydavateľstvo Albatros v Bratislave v roku 2018

v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,

so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika

Číslo publikácie 1 636

Zodpovedná redaktorka Agáta Laczková

Technická redaktorka Petra Mejstříková

Prvé vydanie.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2018. Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Translation © Miriam Ghaniová, 2018

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0306-2

ISBN e-knihy 978-80-566-0438-0 (1. zverejnenia, 2017)

ALBATROS MEDIA

Všetkým rebelkám na svete:

Snívajte viac,

mierte vyššie,

bojujte silnejšie

a keď budete mať pochybnosti,

pamätajte si,

že máte pravdu.

• OBSAH •

ÚVOD

ADA LOVELACEOVÁ • MATEMATIČKA	2
ALEK WEKOVÁ • SUPERMODELKA	4
ALFONSINA STRADAOVÁ • CYKLISTKA	6
ALICIA ALONSOVÁ • BALERÍNA	8
ALŽBETA I • KRÁĽOVNÁ	10
AMEENAH GURIB-FAKIMOVÁ • PREZIDENTKA A VEDKYŇA	12
AMELIA EARHARTOVÁ • PILOTKA	14
AMNA AL HADDADOVÁ • VZPIERAČKA	16
ANN MAKOSINSKIOVÁ • VYNÁLEZKYŇA	18
ANNA POLITKOVSKAJA • NOVINÁRKA	20
ARTEMISIA GENTILESCHIOVÁ • MALIARKA	22
ASHLEY FIOLEKOVÁ • MOTOKROSOVÁ PRETEKÁRKA	24
ASTRID LINDGREN OVÁ • SPISOVATELKA	26
AUNG SAN SUU KYIOVÁ • POLITIČKA	28
BALKISSA CHAIBOUOVÁ • AKTIVISTKA	30
BRENDA CHAPMANOVÁ • REŽISÉRKA	32
BRONTĚOVÉ, SESTRY • SPISOVATEĽKY	34
CLAUDIA RUGGERINIOVÁ • PARTIZÁNKA	36
COCO CHANEL • MÓDNA NÁVRHÁRKA	38
CORA CORALINA OVÁ • POETKA A PEKÁRKA	40
COY MATHIS • ŽIAK ZÁKLADNEJ ŠKOLY	42
EUFROSINA CRUZOVÁ • AKTIVISTKA A POLITIČKA	44
EVITA PERÓNOVÁ • POLITIČKA	46
FADUMO DAYIBOVÁ • POLITIČKA	48

FLORENCE NIGHTINGALEOVÁ • ZDRAVOTNÁ SESTRA	50
FRIDA KAHLO • MALIARKA	52
GRACE HOPPEROVÁ • POČÍTAČOVÁ ODBORNÍČKA	54
GRACE O'MALLEYOVÁ • PIRÁTKA	56
HARRIET TUBMANOVÁ • BOJOVNÍČKA ZA SLOBODU	58
HATŠEPSUT • FARAÓNKA	60
HELEN KELLEROVÁ • AKTIVISTKA	62
HILLARY CLINTONOVÁ • KANDIDÁTKA NA PREZIDENTKU	64
HYPATIA • MATEMATIČKA A FILOZOFKA	66
CHOLITAS • HOROLEZKYNE	68
IRENA SENDLEROWA • VOJNOVÁ HRDINKA	70
ISABEL ALLENDEOVÁ • SPISOVATEĽKA	72
JACQUOTTE DELAHAYEOVÁ • PIRÁTKA	74
JANE AUSTENOVÁ • SPISOVATEĽKA	76
JANE GOODALLOVÁ • PRIMATOLOGIČKA	78
JESSICA WATSONOVÁ • NÁMORNÍČKA	80
JILL TARTEROVÁ • ASTRONÓMKA	82
JINGŮ • CISÁROVNÁ	84
JOAN JETTOVÁ • ROCKOVÁ HVIEZDA	86
JULIA CHILDOVÁ • ŠÉFKUKÁRKA	88
KATARÍNA VEĽKÁ • CISÁROVNÁ	90
KATE SHEPPARDOVÁ • BOJOVNÍČKA ZA PRÁVA ŽIEN	92
KLEOPATRA • FARAÓNKA	94
LAKŠMÍ BAÍOVÁ • KRÁLOVNÁ A BOJOVNÍČKA	96
LELLA LOMBARDIOVÁ • PRETEKÁRKA FORMULY 1	98
LOZEN • BOJOVNÍČKA	100
MAE C. JEMISONOVÁ • ASTRONAUTKA A LEKÁRKA	102
MALALA YOUSAFZAI OVÁ • AKTIVISTKA	104
MANAL AL-SHARIFOVÁ • AKTIVISTKA ZA PRÁVA ŽIEN	106
MARGARET HAMILTONOVÁ • POČÍTAČOVÁ ODBORNÍČKA	108
MARGARET THATCHEROVÁ • PREMIÉRKA	110

MARGHERITA HACKOVÁ • ASTROFYZIČKA	112
MARIA CALLASOVÁ • OPERNÁ SPEVÁČKA	114
MARIA MONTESSORIOVÁ • FYZIČKA A PEDAGOGIČKA	116
MARIA REICHEOVÁ • ARCHEOLOGIČKA	118
MARIA SIBYLLA MERIANOVÁ • PRÍRODOVEDKYŇA	120
MARIE CURIEOVÁ • VEDKYŇA	122
MARÚNSKA PESTÚNKA • KRÁĽOVNÁ	124
MARY ANNINGOVÁ • PALEONTOLOGIČKA	126
MARY EDWARDSOVÁ WALKEROVÁ • CHIRURGIČKA	128
MARY KOMOV • BOXERKA	130
MATILDE MONTOYAOVÁ • LEKÁRKA	132
MAUD STEVENSOVÁ WAGNEROVÁ • UMELECKÁ TETOVAČKA	134
MAYA ANGELOUOVÁ • SPISOVATEĽKA	136
MAYA GABEIRAOVÁ • SURFISTKA	138
MELBA LISTONOVÁ • TROMBONISTKA	140
MICHAELA DEPRINCEOVÁ • BALERÍNA	142
MICHELLE OBAMOVÁ • PRÁVNÍČKA A PRVÁ DÁMA	144
MILLO CASTRO ZALDARRIAGAOVÁ • BUBENÍČKA	146
MIRABALOVÉ, SESTRY • AKTIVISTKY	148
MIRIAM MAKEBAOVÁ • AKTIVISTKA A SPEVÁČKA	150
MISTY COPELANDOVÁ • BALERÍNA	152
NANCY WAKEOVÁ • ŠPIÓNKA	154
NELLIE BLYOVÁ • REPORTÉRKA	156
NETTIE STEVENSOVÁ • GENETIČKA	158
NINA SIMONEOVÁ • SPEVÁČKA	160
POLICARPA SALAVARRIETAOVÁ • ŠPIÓNKA	162
RITA LEVIOVÁ MONTALCINIOVÁ • VEDKYŇA	164
ROSA PARKSOVÁ • AKTIVISTKA	166
RUTH BADEROVÁ GINSBURGOVÁ • SUDKYŇA NAJVVYŠŠIEHO SÚDU	168
RUTH HARKNESSOVÁ • VÝSKUMNÍČKA	170
SEONDEOK ZO SILLY • KRÁĽOVNÁ	172

SERENA A VENUS WILLIAMSOVÉ • TENISTKY	174
SIMONE BILESOVÁ • GYMNASTKA	176
SONITA ALIZADEHOVÁ • RAPERKA	178
SYLVIA EARLEOVÁ • MORSKÁ BIOLOGIČKA	180
TAMARA DE LEMPICKA • MALIARKA	182
VIRGINIA WOOLFOVÁ • SPISOVATELKA	184
WANGARI MAATHAIOVÁ • AKTIVISTKA	186
WILMA RUDOLPHOVÁ • ATLÉTKA	188
YAA AŠANTSKÁ • KRÁĽOVNÁ BOJOVNÍKOV	190
YOKO ONO • UMEĽKYŇA	192
YUSRA MARDINIOVÁ • PLAVKYŇA	194
ZAHA HADID • ARCHITEKTKA	196
ZHANG XIAN • DIRIGENTKA	198
ZHENYI WANG • ASTRONÓMKA	200

NAPÍŠ SVOJ PRÍBEH	202
NAKRESLI SVOJ PORTRÉT	203
SIEŇ SLÁVY REBELANTOV	204
ILUSTRÁTORKY	209
POĎAKOVANIA	210
O AUTORKÁCH	211

• ÚVOD •

Je veľa dôvodov, prečo táto kniha pre nás vždy bude mimoriadna. Niektoré z nich sú jasné: rekordná suma peňazí, ktoré sme vyzbierali medzi ľuďmi (viac ako milión dolárov! *Príbehy na dobrú noc pre rebelky* je najviac financovaná pôvodná kniha v histórii kolektívneho financovania), zaznamenala obrovské množstvo odoziev z viac ako sedemdesiatich krajín sveta a mohli sme pri nej pracovať s desiatkami neuveriteľne talentovaných žien, umelkýň z celého sveta.

Niektoré dôvody sú však na prvý pohľad už menej jasné: správy budúcich matiek a otcov, ktorí nám píšu, že túto knihu kúpili ako prvú svojim dcéram. Máme správu od priateľky ďalšej priateľky, ktorá sa vyjadrila, že táto kniha aj jej dodala sebadôveru a začala pracovať na projekte blízkom jej srdcu, ktorý v ňom nosila už dlho, a nepustila sa doň, lebo sa bála, čo ak zlyhá. Dostali sme e-mail od matky, ktorá pomocou našej knihy vysvetľuje svoju perspektívu sveta svojim trom synom, nielen ako matka, ale aj ako žena. V prvom rade nám však dodávala silu hlboká viera, že naši podporovatelia vždy stoja za nami.

Takejto podpory sa ženám nedostáva často. Nesmú ju brať ako zaručenú. Ako by sme aj mohli? Väčšina výnimočných žien, o ktorých sa píše v tejto knihe, nikdy nepocítila takú podporu. Nehľadiac na dôležitosť ich objavov, na jedinečnosť ich dobrodružstiev, na ich geniálnosť – stále boli podceňované, zabúdalo sa na ne, ba v niektorých prípadoch ich takmer vymazali z dejín.

Je dôležité, aby dievčatá pochopili, aké prekážky pred nimi budú v živote stáť. Rovnako dôležitý je fakt, aby vedeli, že tieto prekážky nie sú neprekonateľné. Tieto dievčatá nielenže nájdu spôsob, ako ich prekonať, ale dokonca tie prekážky odstránia pre tie, ktoré pôjdu za nimi. Presne tak, ako sa to podarilo úžasným ženám a dievčatám, o ktorých píšeme v našej knihe.

Každý zo sto príbehov v tejto knihe dokazuje, že ak máte vieru v srdci, môžete zmeniť celý svet.

Nech vás tieto príbehy o odvážnych ženách priekopníčkach inšpirujú. Možno zanechajú silný dojem vo vašich dcérach a vytvoria v nich vieru, že krása sa prejavuje vo všetkých tvaroch a farbách, v každom veku. Nech každý čitateľ vie, že najväčším úspechom je prežiť život plný vášne, túžby, odhodlania a s otvoreným srdcom. Nech si všetci pamätáme každý deň a to, že máme právo byť šťastní a skúmať svet okolo seba.

Teraz, keď držíte v ruke túto knihu, všetci cítime nádej a nadšenie, že spolu vytvoríme lepší svet. Svet, kde nebude záležať na pohlaví a pohlavie nebude určovať, ako veľmi môžete snívať a ako ďaleko sa môžete dostať. Svet, v ktorom každý z nás bude môcť slobodne povedať: „Som slobodný, slobodná.“

Ďakujeme, že sa aj vy stanete súčasťou tejto cesty.

Elena Favilliová

Francesca Cavallová

PRÍBEHY NA DOBRÚ NOC
PRE
REBELKY

• ADA LOVELACEOVÁ •

MATEMATIČKA

ilo raz jedno dievča, ktoré sa volalo Ada a milovalo všelijaké stroje.

Okrem toho sa jej pozdával nápad, že by mohla aj lietať.

Sledovala vtáky, ktoré sa dokonale vznášali vo vzduchu a udržali sa tam. Vyskúšala niekoľko materiálov a návrhov. Nikdy sa jej nepodarilo plachtiť v po-
vetrí ako vtákovi, ale vytvorila krásnu knihu plnú ilustrácií s názvom *Flylogy*. Vo
svojej knihe zaznamenala všetky svoje pozorovania.

Raz večer sa Ada vybrala na bál. Tam sa stretla so starým mrzutým matema-
tikom menom Charles Babbage. Aj Ada bola výborná matematická a čoskoro
sa spriatelili. Charles pozval Adu pozrieť si stroj, ktorý vynášiel. Nazval ho *ana-
lytický stroj*, vedel automaticky sčítavať a odčítavať čísla. Nikdy predtým to nikto
nedokázal.

Ada bola vynálezom unesená.

„Čo keby sme vynášli stroj, ktorý by robil ešte zložitejšie výpočty?“ povedala.
Ada a Charles sa s nadšením pustili do práce. Stroj bol obrovský a poháňal ho
obrovský parný motor.

Ada však chcela v práci pokračovať: „Čo keby ten stroj aj prehrával hudbu
a zobrazoval písmenká rovnako ako čísla?“

Opisovala počítač dávno predtým, ako boli vynájdené moderné počítače!

A napísala prvý počítačový program v dejinách ľudstva.

10. DECEMBRA 1815 – 27. NOVEMBRA 1852

VEĽKÁ BRITÁNIA

ILUSTRÁCIA
ELISABETTA STOINICHOVÁ

„MÔJ MOZOG JE VIAC
AKO LEN SMRTELNÝ,
ČO SA EŠTE DOKÁŽE.“

ADA LOVELACEOVÁ

• ALEK WEKOVÁ •

SUPERMODELKA

Raz žilo jedno dievča, ktoré sa volalo Alek. Jeden deň cestou domov zo školy zastala Alek pod mangovníkom, aby si odtrhla jeho plod.

V dedine, v ktorej bývala s rodičmi, nemali vodovod ani elektrinu. Alek musela chodiť po pitnú vodu k studni, ale napriek tomu jej rodina žila jednoduchý a pokojný život.

Potom sa stala hrozná vec, vypukla strašná vojna a ich život sa navždy zmenil. V dedine sa ozvalo hučanie varovných sirén a celá rodina musela ujsť pred bojmi.

Bolo to v období dažďa. Rieka sa rozvodnila, mosty cez ňu boli pod vodou a Alek nevedela plávať. Bála sa, že sa utopí, ale mama jej bezpečne pomohla prejsť na druhú stranu. Cestou mama vymieňala balíčky soli za jedlo a potom za soľ kúpila aj pasy, lebo nemali žiadne peniaze. Ušli pred vojnou a dostali sa až do Londýna.

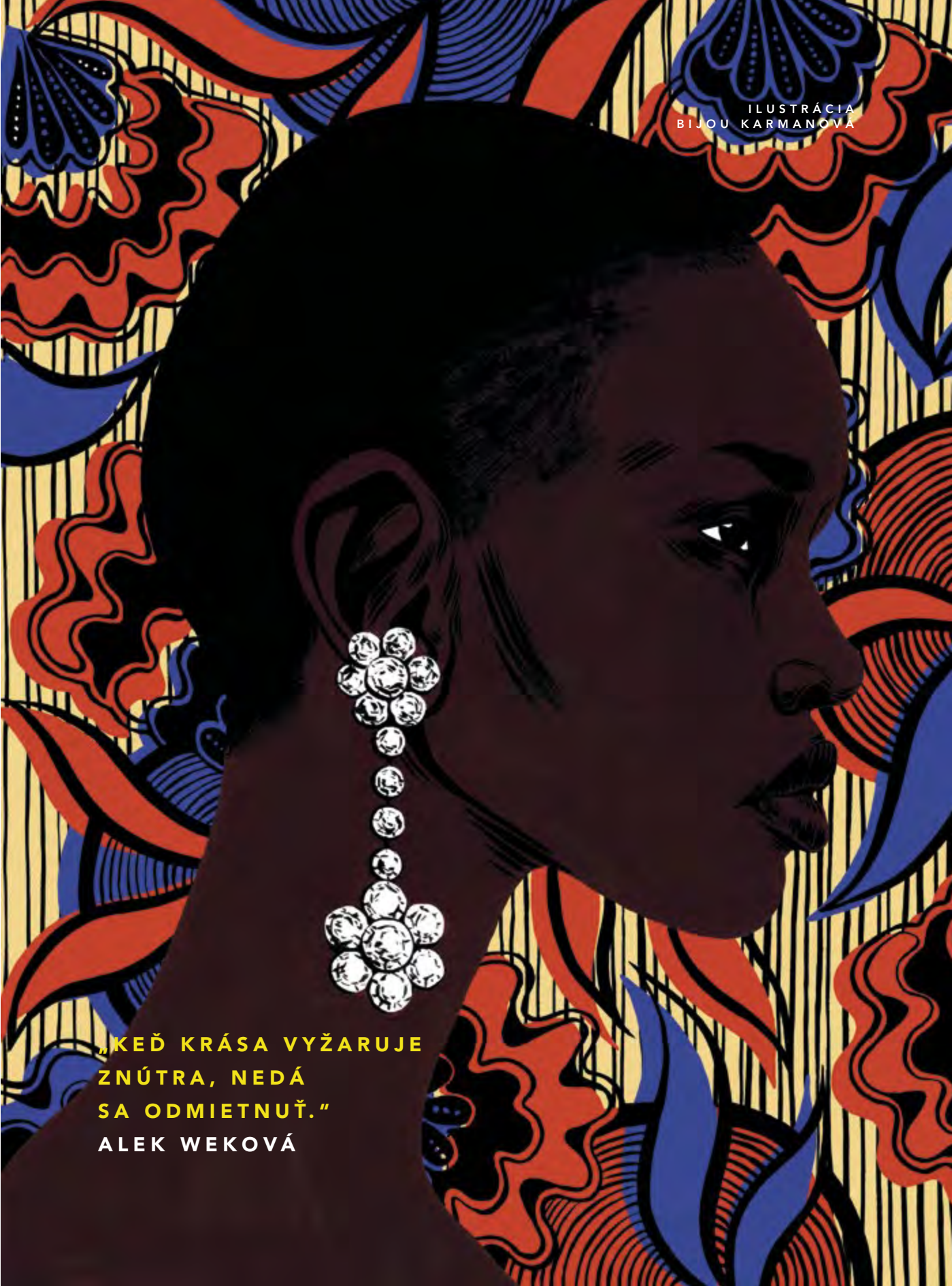
Jedného dňa sa k Alek v parku priblížil vyhľadávač talentov zo slávnej modelingovej agentúry. Chcel ju najať ako modelku. No jej mama o tom v žiadnom prípade nechcela ani počuť. Agent však trval na svojom a mama sa napokon dala prehovoriť a súhlasila.

Alek vyzerala inak ako ostatné modelky a hneď sa stala senzačným objavom vo svete modelingu.

Alek chce, aby každé dievča na svete vedelo: „Si krásna. Je normálne byť trochu iná, je v poriadku ostýchať sa. Nemusíš splynúť s davom.“

NARODENÁ 16. APRÍLA 1977

SUDÁN

ILUSTRÁCIA
BIJOU KARMANOVA

„KEĎ KRÁSA VYŽARUJE
ZNÚTRA, NEDÁ
SA ODMIETNUŤ.“

ALEK WEKOVÁ

• ALFONSINA STRADAOVÁ •

CYKLISTKA

Kedysi žilo jedno dievča, ktoré vedelo jazdiť na bicykli tak rýchlo, že ste ho takmer nestihli zazrieť. „Nejazdi tak rýchlo, Alfonsina!“ napomínali ju rodičia. Neskoro – už okolo nich prefrčala.

Keď sa Alfonsina vydala, jej rodina dúfala, že sa konečne vzdá šialeného nápadu stať sa cyklistkou. Namiesto toho jej vo svadobný deň manžel daroval úplne nový pretekársky bicykel. Prestáhovali sa do Milána a Alfonsina začala profesionálne trénovať.

Bola taká rýchla a silná, že o niekoľko rokov sa zúčastnila na pretekoch Giro d'Italia, jedných z najťažších na svete. Žiadna iná žena sa na nich predtým nezúčastnila. „Nedokáže to,“ hovorili ľudia. No Alfonsinu nikto nemohol zastaviť.

Preteky boli dlhé a náročné, trvali dvadsaťjeden dní a trať viedla po najstrmších horských cestách v Európe. Z deväťdesiatich cyklistov, ktorí sa postavili na štart, len tridsiati prešli cez cieľovú čiaru. Alfonsina bola jedna z nich. V cieli ju vítali ako hrdinku.

Nasledujúci rok sa však na pretekoch nesmela zúčastniť. „Giro d'Italia sú preteky pre mužov,“ znelo oficiálne vyhlásenie. No ani to ju neodradilo.

Aj tak sa na nich zúčastnila a prekonala dvadsaťšesťročný rýchlostný rekord, hoci jazdila na bicykli s hmotnosťou 19,96 kg s jedným prevodom!

Alfonsina by bola šťastná, keby sa dozvedela, ako sa veci odvtedy zmenili. Dnes sa aj cyklistika žien teší širokej obľube, dokonca sa zaraďuje medzi olympijské športy.

16. MARCA 1891 – 13. SETTEMBRA 1959

TALIANSKO

ILUSTRÁCIA
CRISTINA PORTOLANO VÁ

„NIKTO NEZASTAVÍ
MÔJ BICYKEL.“

ALFONSINA STRADA OVÁ

• ALICIA ALONSOVÁ •

BALERÍNA

Ž

ilo kedysi jedno slepé dievča, z ktorého sa stala úžasná balerína.

Volalo sa Alicia.

Keď Alicia vyrastala, normálne videla a mala pred sebou skvelú kariéru baleríny, ale potom zrazu ochorela. Zrak sa jej ďalej zhoršoval a zhoršoval. Niekoľko mesiacov musela zostať ležať bez pohybu v posteli, ale Alicia chcela tancovať – takže tancovala jediným spôsobom, akým mohla. „Tancovala som v duchu. Slepá, bez pohybu, v posteli, ale učila som sa tancovať *Giselle*.”

Jedného dňa sa zranila primabalerína v Mestskom baletе v New Yorku. Zavolali Aliciu, aby ju zastúpila. Bola už čiastočne slepá, ale ako mohla odmietnuť takú ponuku? Veď to bol balet *Giselle*!

Hneď ako začala tancovať, publikum si ju obľúbilo.

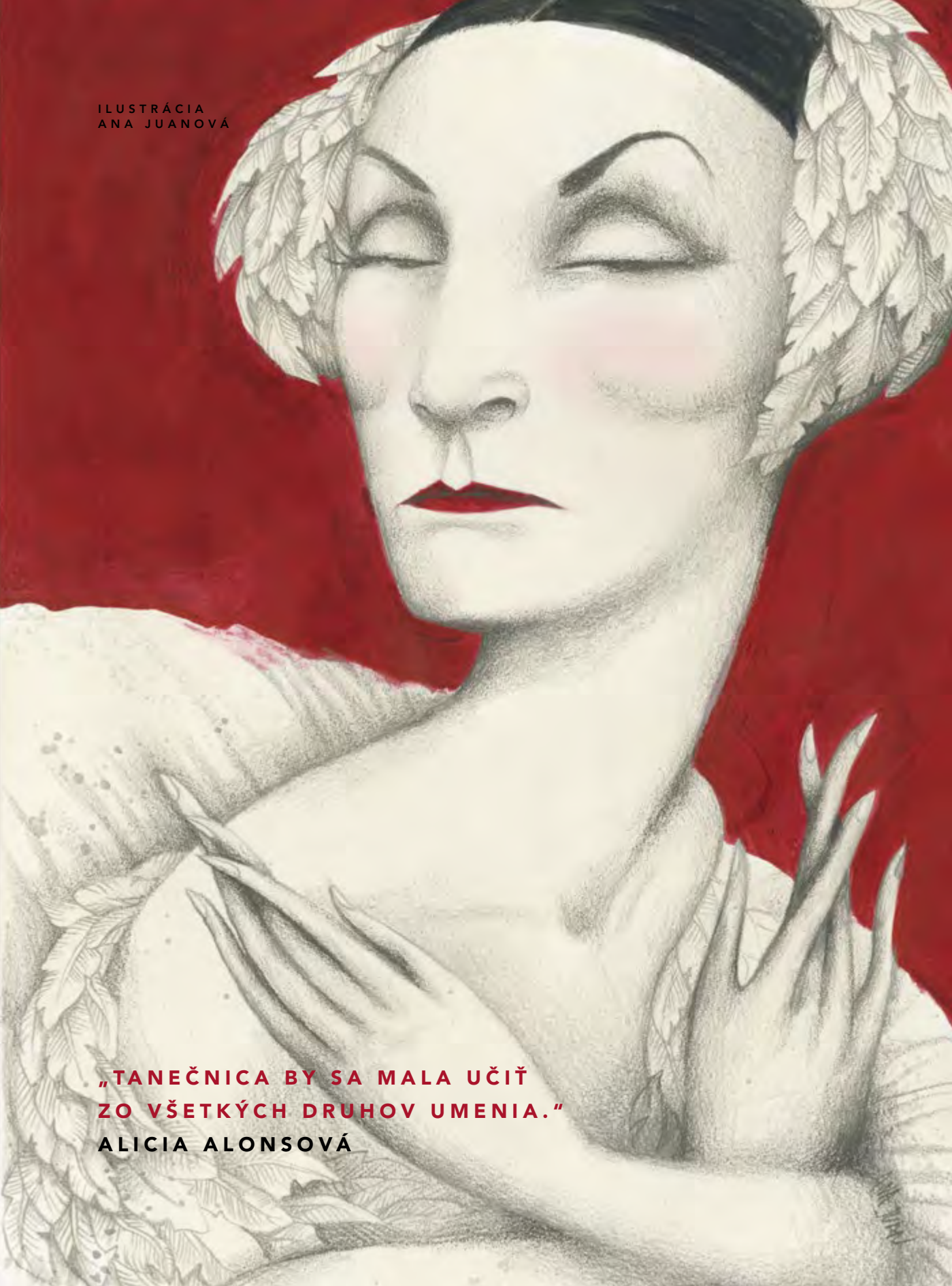
Alicia tancovala graciózne a suverénne, hoci takmer nič nevidela. Rodičov naučila, aby boli v správnom čase na správnom mieste, presne keď ich tam potrebovala.

Jej štýl bol taký unikátny, že ju požiadali, aby tancovala so svojou baletnou skupinou po celom svete. No jej snom bolo priniesť klasický balet na Kubu, do jej domova.

Keď sa vrátila z ciest, začala učiť klasický balet kubánskych tanečníkov. Založila Baletnú spoločnosť Alicie Alonsovej, z ktorej sa neskôr stal Ballet Nacional De Cuba (Kubánsky národný balet).

NARODENÁ 21. DECEMBRA 1921

KUBA

ILUSTRÁCIA
ANA JUANOVÁ

„TANEČNICA BY SA MALA UČIŤ
ZO VŠETKÝCH DRUHOV UMENIA.“

ALICIA ALONSOVÁ